KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 17.3.2023 r.
COM(2023) 143 final

2023/0074 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

określająca stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej w sprawie zgłoszenia propozycji poprawki do załącznika I do Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt w związku z 14. sesją Konferencji Stron

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustanawiającej stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii w ramach Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt w związku z przedłożeniem propozycji dotyczących decyzji podczas 14. sesji Konferencji Stron w celu wprowadzenia poprawek w załącznikach do konwencji.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt

Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt („konwencja") ma na celu ochronę lądowych, morskich i ptasich gatunków wędrownych na całym obszarze ich występowania. Jest ona traktatem międzyrządowym zawartym pod egidą Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska, dotyczącym ochrony dzikiej fauny i siedlisk w skali globalnej. Gatunki wędrowne objęte ochroną wymieniono w załączniku I (gatunki zagrożone) oraz załączniku II (gatunki objęte porozumieniami) do konwencji. Konwencja weszła w życie 1 listopada 1983 r.

Unia Europejska jest stroną konwencji[1].

2.2. Konferencja Stron

Konferencja Stron jest organem decyzyjnym konwencji uprawnionym do przeprowadzania oceny stanu ochrony gatunków wędrownych i w konsekwencji do wprowadzania poprawek w załącznikach I i II do konwencji. Zgodnie z art. XI konwencji propozycje poprawek mogą być zgłaszane przez każdą ze stron i przyjmowane są większością dwóch trzecich głosów obecnych i głosujących stron.

Czternasta sesja Konferencji Stron odbędzie się w Samarkandzie (Uzbekistan) w dniach od 23 do 28 października 2023 r. Termin składania propozycji poprawek, który ustalił Sekretariat konwencji, zgodnie z art. XI ust. 3, upływa dnia 26 maja 2023 r. Rada powinna zatem podjąć decyzję w celu ustalenia stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii na czternastej sesji Konferencji Stron w sprawie złożenia propozycji poprawek.

Przed czternastą sesją Konferencji Stron Sekretariat konwencji może przedstawić zgłoszone przez inne strony propozycje poprawek do załączników I i II do konwencji, które również mogą wymagać podjęcia decyzji dotyczącej ustalenia stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii w odniesieniu do takich propozycji poprawek.

2.3. Planowany akt Konferencji Stron

W związku z czternastą sesją Konferencji Stron proponuje się, by Unia zgłosiła propozycje poprawek do załącznika I do konwencji w celu zwiększenia ochrony jednego gatunku waleni – morświna zwyczajnego z Bałtyku Właściwego (*Phocoena phocoena*) – na całym obszarze jego występowania, w tym poza Unią.

Planowany akt, jeśli zostanie przyjęty, stanie się wiążący dla stron zgodnie z art. XI konwencji, który stanowi, że poprawka wprowadzona do załączników wchodzi w życie wobec wszystkich stron po upływie dziewięćdziesięciu dni od sesji Konferencji Stron, na której została przyjęta, z wyjątkiem tych stron, które zgłaszały zastrzeżenia.

[1] Decyzja Rady 82/461/EWG z dnia 24 czerwca 1982 r. w sprawie zawarcia Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Dz.U. L 210 z 24.6.1982, s. 10).

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Propozycje Unii dotyczące poprawek do załącznika I opierają się na następujących przesłankach: 1) włączenie tych gatunków jest naukowo uzasadnione; 2) wspomniane włączenie jest spójne z prawodawstwem UE; oraz 3) Unia jest zobowiązana do współpracy międzynarodowej na rzecz ochrony różnorodności biologicznej.

Wniosek jest spójny z założeniami ósmego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r.[2] i unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej 2030[3], w szczególności z najważniejszym 14. zobowiązaniem unijnego planu odbudowy zasobów przyrodniczych, który „eliminuje przyłów lub ogranicza go do poziomu umożliwiającego odbudowę i zachowanie gatunków". Wniosek ten nie wymagałby żadnych zmian w prawie Unii, ponieważ dotyczy on gatunków objętych już odpowiednią ochroną na mocy prawa Unii, w szczególności unijnej dyrektywy siedliskowej[4] (która zakazuje połowu i zabijania waleni na terenie Unii) oraz wspólnej unijnej polityki rybołówstwa[5]. Dnia 21 lutego 2023 r. Komisja Europejska przyjęła „Unijny plan działania: Ochrona i odbudowa ekosystemów morskich na rzecz zrównoważonego i odpornego rybołówstwa", wynikający z unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 i wzywający państwa członkowskie UE do przyjęcia lub zalecenia środków mających na celu ograniczenie do minimum przyłowu morświna zwyczajnego z Bałtyku Właściwego (lub zmniejszenie go do poziomu umożliwiającego pełne odtworzenie populacji)[6].

Wniosek nie skutkuje żadnymi nowymi wymogami w zakresie monitorowania lub sprawozdawczości. Plany wdrożenia i monitorowanie wchodziłyby w zakres regularnej działalności w zakresie planowania i sprawozdawczości na podstawie konwencji. Ponadto wniosek nie ma wpływu na budżet.

W drodze pisemnych konsultacji z państwami członkowskimi należącymi do unijnej platformy różnorodności biologicznej (EUBP) przeprowadzono nieformalną wymianę wstępnych poglądów z państwami członkowskimi.

W związku z powyższym stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii, powinno mieć na celu upoważnienie Komisji do przedłożenia wyżej wspomnianej propozycji Sekretariatowi konwencji.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki

---

2 EUR-Lex – 32022D0591 – PL – EUR-Lex (europa.eu)

3 EUR-Lex – 52020DC0380 – PL – EUR-Lex (europa.eu)

4 Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

5 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

6 Zobacz również Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/303 z dnia 15 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1241 w odniesieniu do środków mających na celu ograniczenie przypadkowych połowów populacji osiadłej morświna zwyczajnego z Bałtyku Właściwego (*Phocoena phocoena*) w Morzu Bałtyckim.

prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy".

Pojęcie „akty mające skutki prawne" obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii"[7].

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Konferencja Stron jest organem utworzonym na mocy porozumienia, a mianowicie Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt.

Akt, który ma zostać przyjęty przez Konferencję Stron, stanowi akt mający skutki prawne. Planowany akt będzie wiążący na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. XI Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych konwencji.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w odniesieniu do którego ma zostać zajęte stanowisko w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu prawnego odnoszą się do środowiska.

Materialną podstawą prawną wnioskowanej decyzji jest zatem art. 192 ust. 1.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 192 ust. 1 TFUE w związku z jego art. 218 ust. 9.

[7] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., C-399/12 Niemcy/Rada, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

2023/0074 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

określająca stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej w sprawie zgłoszenia propozycji poprawki do załącznika I do Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt w związku z 14. sesją Konferencji Stron

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1, w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (zwana dalej „konwencją") została zawarta przez Unię decyzją Rady 82/461/EWG[5] i weszła w życie w dniu 1 listopada 1983 r.

(2) Zgodnie z art. XI konwencji Konferencja Stron może przyjmować decyzje dotyczące zmian w załącznikach I i II do konwencji.

(3) Konferencja Stron może przyjąć takie poprawki podczas czternastej sesji w dniach 23–28 października 2023 r. Sekretariat konwencji poinformował strony konwencji, że wszelkie propozycje poprawek należy zgłaszać do dnia 26 maja 2023 r. zgodnie z art. XI ust. 3 konwencji. Unia jako strona konwencji może przedłożyć takie propozycje.

(4) Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w sprawie zgłaszania propozycji poprawek do załączników do konwencji, ponieważ decyzja podjęta przez Konferencję Stron będzie wiążąca dla Unii.

(5) Włączenie morświna zwyczajnego z Bałtyku Właściwego (*Phocoena phocoena*) do załącznika I do konwencji jest naukowo uzasadnione w związku z krytycznie zagrożonym stanem zachowania tego gatunku, zgodne z prawodawstwem Unii oraz jej zobowiązaniem do współpracy międzynarodowej na rzecz ochrony różnorodności biologicznej.

(6) W związku z powyższym Unia powinna złożyć taką propozycję poprawki do załącznika I do konwencji. Komisja powinna przekazać wspomnianą propozycję Sekretariatowi konwencji.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. W związku z czternastą sesją Konferencji Stron Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt stanowisko zajęte przez Unię jest następujące: należy złożyć propozycję poprawki do załącznika I do konwencji celem włączenia do niego morświna zwyczajnego z Bałtyku Właściwego (*Phocoena phocoena*).

2. Komisja zgłosi w imieniu Unii wspomnianą propozycję Sekretariatowi konwencji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący